

Inhoud

Voorwoord Jan van den Bosch	5
Introductie	7
Inleiding • <i>Wat is er zo mooi aan de hemel?</i>	11
Deel 1 • <i>Hoe zal de hemel eruitzien?</i>	41
1 • Wie zijn wij in de hemel?	45
2 • Wat doen wij in de hemel?	78
3 • Waar is de hemel en hoe ziet hij eruit?	110
Deel 2 • <i>Zal de hemel een thuis zijn?</i>	141
4 • Waarom passen we niet op aarde?	144
5 • De hemel is ons zielsverlangen	174
6 • De hemel: het huis van de liefde	205
7 • Thuis bij onze Koning	237
Deel 3 • <i>De thuisreis</i>	269
8 • Je klaarmaken voor de hemel	273
9 • Op weg naar huis	306
Epiloog	327
Dankbetuiging	331
Noten	333

Voorwoord

De hemel! Iedereen heeft daar een beeld van. Vaak hoor ik op begrafenisserijen troostvolle woorden dat de overledene bij God is en ook weer verenigd is met familie en vrienden. Maar de vraag is of dit niet een romantisch beeld is van de hemel. Anderen denken dat we daar in witte gewaden voor altijd gezangen zingen.

Wie echt wil weten hoe het in de hemel is, moet dit boek van Joni Eareckson Tada lezen. Niets op aarde, laat Joni zien, is te vergelijken met de schoonheid van de hemel. Het is het beste boek dat ik over de hemel heb gelezen.

Joni heeft vele jaren research gedaan en uit honderden bronnen geput om dit boek te schrijven. Het is een beschrijving van de hemel en een reisgids voor hen die nog op aarde leven. Inspirerend en bemoedigend. Het verlangen naar de hemel en naar het verenigd zijn met God vat Joni op een unieke manier samen in het boek. De hemel is ons echte Thuis, de aarde is slechts een doorgangplaats.

Door het lezen van dit boek begin je meer te verlangen naar de hemel en – meer dan dat – naar een ontmoeting met Jezus. Zelf ervaar ik dat ik het zo druk heb met de dingen van de aarde, dat ik vaak vergeet dat de eeuwigheid wacht.

Ik heb het voorrecht om Joni al veertig jaar zeer persoonlijk te kennen. Ik heb met haar de wereld rond gereisd en ben er getuige van geweest dat ze met haar zwaar gehandicapt lichaam vanuit haar rolstoel een inspirerend voorbeeld was en is van geloof en vertrouwen

in God, die ons vasthoudt, hoe zwaar de omstandigheden ook zijn. Joni is voor miljoenen mensen over de hele wereld een bron van inspiratie en hoop.

In de vele jaren dat ik Joni ken, hebben we vaak gesproken over de hemel als ons echte Thuis. Ik heb de pijn gezien en het verdriet gevoeld van deze vrouw, die met moed en geloof haar zware handicap in Gods handen heeft gelegd. Zolang ik haar ken, verlangt ze al naar de hemel.

Dit boek is dan ook diep doorleefd. Hierin schildert Joni een stralend portret van ons ware Thuis. Ze vertelt hoe de hemel eruit zal zien, wat we er zullen doen en wie we er zullen zien en dat het alles is waar ons hart naar verlangt. Het boek is ook een oproep om ons voor te bereiden op de realiteit van de hemel. Joni laat ons een glimp van de hemel zien. Door het lezen van dit boek zie je ons tijdelijke bestaan op aarde in een nieuw licht.

Jan van den Bosch
Bestuurslid Joni and Friends

Inleiding

Wat is er zo mooi aan de hemel?

Het was donker en het stormde die avond. Voordat ik het warme huis binnenging, kromp ik in elkaar tegen de koude wind om naar de ruisende dennenbomen van mijn buurman te luisteren en naar het dunne streepje maan te kijken dat lachend aan de horizon stond. Mijn ogen zochten de sterrenhemel af op zoek naar de Grote Beer. Ik wist dat het sterrenbeeld er moest zijn. Maar aangezien ik pas onlangs uit een boek had geleerd hoe de Grote Beer er precies uitziet, had ik hem nog nooit helemaal gezien.

Ik keek en keek en plotseling zag ik de bekende rangschikking van sterren, groots en prachtig uitgespreid tegen een kwart van de hemel. Ik had geen idee dat het zo groot was. En ik had me niet gerealiseerd hoe mooi het was.

Ik rilde en voelde me klein en nietig onder de sterrenhemel waarin een lied leek te weerklinken. Ja, ik wist zeker dat ik een lied hoorde. Was het de zachte melodie van een lied in mijn hart? Zongen de morgensterren samen? Ik weet het niet. Maar het lied raakte een snaar in mij, alsof een stemvork weergalmde in mijn ziel. De sterren en de muziek waren adembenemend. Voordat de kou mij het huis binnendreef, stroomde mijn hart over van blijdschap en fluisterde ik tegen de hemel: 'Jezus, ik kom thuis; ik hoor daarboven.'

Ik reed dat moment uit, de garagedeur door en de keuken in. Ik knipperde tegen het licht van de tl-buis, terwijl ik de deur dicht duwde. Ik snoof de geur van het avondeten op. Het huis was warm en er brandden een paar lampen. De televisie bromde in de woonkamer en mijn man, Ken, stond in de hal te telefoneren met een vriend.

In de keuken liet ik mijn ijskoude wangen strelen door de warmte. Buiten had ik een moment van groot geluk en wijsheid ervaren, maar ik wist dat ik dat hemelse moment niet kon vasthouden. Slechts enkelingen zijn in staat naar hemelse muziek te blijven luisteren. Gewone dingen als het gekletter van pannen, het gerinkel van de telefoon en tv-reclames over diepvriesmaaltijden en afwasmiddelen overstemmen dat lied. Wedijveren met wereldse dingen is te moeilijk.

De muziek en het moment vervagen, en we keren terug tot ons gewone ik, laten het kind buiten en schuiven onze fascinatie over de maan, de sterren en de avondwind op de lange baan.

We stellen onze hemelse gedachten uit tot een andere keer.

Niettemin leven we in de krachtige herinnering aan die ogenblikken. Of we nu jong of oud zijn, onze beste herinneringen zijn meestal de herinneringen die, net als een stemvork, een gevoelige snaar in onze ziel raken. Het is een lied dat we nooit helemaal vergeten en onmiddellijk herkennen als we de echo ervan opvangen. We herkennen het aan zijn ontroerende schoonheid. Het draagt Gods stempel, net zoals de ene dag de volgende en de ene nacht de volgende over Gods eer vertelt. (Ps. 19:3) En aangezien wij aan zijn beeld gelijk zijn, is de herinnering vastgelegd in de moeilijk te doorgronden diepte van ons hart. Zulke momenten peilen en doorgronden ons diepste innerlijk. In onze oren klinkt de hemelse echo. We kunnen die steeds terugkerende echo horen onder de nachtelijke hemel, maar ook in een symfonie, een gedicht of een schilderij. Het zijn meestal zangers, schrijvers en kunstschilders die proberen de echo te vangen van die hemel-

se muziek die ons aanzet tot het zingen, schrijven of schilderen van iets wat echt mooi is.

Ik weet dat, omdat ik kunstenaar ben. Ik moet echter toegeven dat ik er nooit in geslaagd ben een schilderij van de hemel te maken. Mensen hebben weleens naar de reden daarvan gevraagd. Ik heb ze geen bevredigend antwoord kunnen geven, behalve dat de hemel het onbeschilderde doek van de kunstenaar tart. Ik ben nooit verder gekomen dan landschappen met adembenemende bergen of wolken die iets van de hemelse majesteit weerspiegelen. Het is me nooit gelukt het juiste effect te bereiken.

De aarde zelf ook niet. Echte bergen en wolken brengen je in vervoering, maar zelfs de mooiste weergaven van de heerlijkheid van de aarde – donderkoppen die hoog uitrijzen boven een korenveld of het uitzicht op de Grand Canyon vanaf de zuidelijke bergketen – zijn alleen maar ruwe schetsen van de hemel. Het mooiste op aarde is slechts een vage afspiegeling, een voorlopige weergave van de heerlijkheid die op een dag geopenbaard zal worden.

Het probleem is dat we dat nooit tot ons door laten dringen. Dat wil zeggen: totdat we stilgezet worden door een van die prachtige avonden waarop de lucht kristalhelder is en de zwarte hemel bedekt is met miljoenen sterren. Zo'n moment is nodig om ons tot stilstand te brengen, om de tijd te nemen om te kijken hoe onze adem kleine wolkjes maakt in de avondlucht en om na te denken over een bijbeltekst als 'Uw leven lijkt op een damp, die er nu is en straks weer verdwijnt.' (Jak. 4:14)

Vervolgens haasten we ons naar binnen om naar het zesuurjournaal te kijken of een ruzie tussen onze kinderen te beslechten. Het hemelse moment is voorbij en we denken: het leven lijkt niet op een damp die snel verdwijnt.

We geloven echt niet dat het allemaal ophoudt, of wel? Als God het ons niet had gezegd, zouden we allemaal denken dat deze aardse vertoning eindeloos doorging.

Het zal echter ophouden. Dit leven duurt niet eeuwig en het is ook niet het beste leven dat ooit zal bestaan. Gelovigen zijn namelijk op weg naar de hemel. Werkelijk waar. En wat wij hier op aarde doen, houdt rechtstreeks verband met hoe ons leven daar zal zijn. Misschien zijn we volgend jaar of volgende week al in de hemel; dus is het raadzaam hier op aarde al na te denken over die prachtige toekomst die voor ons is weggelegd.

Ik denk en lees graag over de hemel. Maar terwijl ik de Bijbel, de beste bron over de hemel die wij hebben, doorbladerde, is het mij opgevallen dat het woordgebruik cryptisch is. Je moet bijna hemelse hiërogliefen ontcijferen, voordat je het begrijpt.

Bovendien ben ik het spoor bijster geraakt in de chronologische chaos. Ik vroeg me af in welke verhouding Jezus' terugkeer naar de aarde staat tot het duizendjarig rijk, de wegvoering, het oordeel en de bakers, boekrollen en trompetten in het boek Openbaring. Hoe kunnen we de hemel najagen te midden van zo veel verwarring, of onze toekomst als fantastisch beschouwen, als we blijven struikelen over metaforen van kronen en tronen?

Deze dingen lijken misschien afschrikwekkend, maar ze sporen ons juist aan. De bijbelse symbolen van palmen, kronen, straten van goud en zeeën van glas zijn niet meer dan dat: symbolen. Ze bevredigen onze nieuwsgierigheid naar de hemel nooit helemaal, en dat is ook niet de bedoeling. Het zijn alleen maar onduidelijke beelden van de werkelijkheid, wegwijzers die de juiste weg naar huis wijzen.

Dit boek is ook een wegwijzer. Het wijst je de weg naar de hemel, het echte thuis van ons hart en onze geest. Ik wil ermee op jouw hart kloppen, een kaart openvouwen en je de weg naar huis wijzen. De

gedachten in dit boek zijn bestemd voor degenen van wie het hart vol is van hemelse vreugde, of die dat graag zouden willen dat dat zo was. Maar het is ook geschikt voor mensen die geen idee hebben wat hemelse vreugde inhoudt, maar achtervolgd worden door nieuwsgierigheid.

Toegegeven, de hemel beschrijven gaat het vermogen van een auteur te boven. Maar woorden, en zelfs schilderijen zoals het schilderij dat ik voor dit boek gemaakt heb, kunnen soms een gevoelige snaar raken en onze oren openen voor het oude en hemelse lied dat de morgensterren samen zongen. Ik hoop dat dat lied niet overvleugeld wordt door wereldse dingen als krakende radio's en draaiende vaatwasmachines, maar dat dit boek je helpt af te stemmen op de hemelse melodie.

Net als een hapje stampot voor de maaltijd is dit boek hopelijk een voorproefje van wat je kunt verwachten als je aan het hemelse banket aanschuift. Het wil je wijzen op de hemel en je ogen richten op iets wat zich ver voorbij de Grote Beer bevindt.

Laten we niet te veel vastroesten, al te tevreden zijn met de goede dingen hier op aarde. Dat is slechts het getingel van het orkest dat aan het inspelen is. Het echte lied staat op het punt uit te barsten in een hemelse symfonie en het voorspel begint al over enkele ogenblikken.

Een eerste teken van de hemel

In de zomer van 1957 hoorde ik dat hemelse lied, zo oud en tegelijkertijd zo nieuw, voor de eerste keer. Mijn familie en ik hadden onze koffers gepakt, waren in onze oude Buick gestapt en reden westwaarts over de landwegen van Kansas. Mijn vader zette de auto in de berm, naast een sloot, omdat mijn zus hoge nood had. Ik sprong van de smoorhete achterbank en volgde een omheining van prikkeldraad

langs de weg. Ik gebruikte de gelegenheid om het zweet op mijn rug te laten opdrogen en op onderzoek uit te gaan.

Ik stopte en raapte een kiezelsteen op, keek ernaar en gooide de steen over de omheining in het meest uitgestrekte veld dat ik ooit gezien had. Het was een oceaan van koren, met golven van goudgeel graan dat wiegde in de wind, zo ver het oog reikte, prachtig afstekend tegen een schitterend blauwe lucht. Ik stond ernaar te kijken. Een warme windvlaag deed mijn haar opwaaien. Een vlinder fladderde. Het was stil, ongelooflijk stil, op het sissende geluid van insecten na.

Was het echt stil?

Ik kan me niet herinneren of het lied uit de lucht of uit het veld kwam, of dat het alleen het geluid van de krekels was. Ik probeerde uit alle macht te luisteren. Ik hoorde geen klanken, maar voelde ... ruimte. Een grote ruimte vulde mijn hart, alsof het hele korenveld in mijn zeven jaar oude ziel paste. Ik gooide mijn hoofd achterover om naar een havik te kijken die boven mijn hoofd cirkelde. De vogel, de lucht, de zon en het veld tilden mij op in een hemels muziekstuk, verlichtten mijn hart met eerlijkheid en helderheid. Ik had nog nooit zoiets gevoeld. Of moet ik zeggen: gehoord? Zodra ik de echo wilde vangen, verdween hij.

Ik was pas zeven, maar toen ik naast die omheining van prikkeldraad langs een korenveld in Kansas stond, wist ik dat God mijn hart gebroken had. Nee, ik kende Hem niet echt in die tijd, maar ik was niet te jong om op te merken dat zijn Geest mij zo nu en dan beroerde. Ik bleef staan kijken, terwijl ik een oud lievelingsliedje van de zondagsschool neuriede: 'Deze wereld is niet mijn thuis, ik ben maar op doorreis.' Voor mij was dat moment hemels.

Mijn vader drukte op de claxon en ik rende terug. We reden weg met een lichtelijk veranderd meisje op de achterbank.

Ik heb tientallen soortgelijke momenten meegemaakt waarop mijn hart mijn lichaam een slag voor leek te zijn en leek te kloppen op de maat van de heilige Geest. Eén zo'n moment deed zich voor enkele jaren na het duikongeluk in 1967 waarbij ik verlamd raakte. Ik was net begonnen mijn leven geestelijk op orde te brengen met Jezus. Ik zat klem, wat mij ertoe bewoog ernstig na te denken over zijn heerschappij in mijn leven.

In die tijd zat ik avonden lang met een vriend van mij, Steve Estes, voor de open haard, terwijl hij over zijn geopende bijbel gebogen zat. Hij maakte mij wegwijs in het Woord van God en vertelde mij over de hemel. Mijn belangstelling was onmiddellijk gewekt. Iedereen wil naar de hemel. We zijn allemaal nieuwsgierig waar de hemel is, hoe hij eruitziet, wie er is en wat zij dragen en doen. Ik vorm daarop geen uitzondering.

Tot mijn verwondering ontdekte ik dat ik op een dag niet langer verlamd zou zijn, maar een nieuw verheerlijkt lichaam zou hebben. Ik begon gelijk te fantaseren over alle heerlijke dingen die ik zou doen met weer tot leven gebrachte armen en benen. Een paar baantjes zwemmen. Wat sinaasappels schillen. Door de velden rennen en in de golven duiken, op rotsen klimmen en door weilanden huppelen. Zulke gedachten brachten mij in vervoering. En terwijl ik daar zat, in een rolstoel en niet in staat mij te verroeren, voelde ik een verlangen in mij opkomen, een luider wordende echo van dat hemelse lied, dat mijn hart volledig in staat zou stellen blij te zijn. Ik wist dat mijn hart elk moment opnieuw kon overstromen van vreugde.

Steve, die mijn verwondering opmerkte, wees mij op een gedeelte in Openbaring 21. Ik kon niet wachten alles te lezen over de toekomst die God voor ons weggelegd heeft. Ik begon bij het eerste vers: 'En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.'

Goed, dat geloof ik. Deze oude planeet is dringend aan reparatie toe.

'De tegenwoordige hemel en de tegenwoordige aarde waren er niet meer ...'

Wacht eens even, bedoel je dat alles op deze aarde zal verdwijnen en voorbijgaan? Maar er zijn zo veel dingen waar ik dol op ben. Hotdogs met chili-saus en kaas. De play-offs van het basketbal. De Bridalveilwaterval in Yosemite National Park.

'... en ook de zee was verdwenen.'

Wat! Geen zee? Maar ik ben gek op de zee. De golven. De wind. De zilte geur in de lucht. En hoe zit het met duiken in de branding? En met mijn tenen in het zand graven? Ik vind dat de hemel zeeën moet hebben.

'Ik zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, uit de hemel naar beneden komen, bij God vandaan. Zij zag er feestelijk uit, als een bruid die zich mooi heeft gemaakt voor de bruidegom en hem opwacht.'

Geen zeeën? Geen duinen? Geen Groot Barrièreerif? Geen korenvelden en mammoetbomen? Dat slaat alles! Ik heb een hekel aan steden, zelfs al zijn ze heilig. Wie wil er nou gebouwen die zestien verdiepingen tellen in het midden van de hemel? Sommige mensen houden misschien van uitgekiende stedenbouwkunde, maar ik niet.

Steve deed zijn bijbel dicht. Hij merkte dat ik teleurgesteld was. Hij wist dat de verwondering over de hemel in mijn hart net zo snel verdwenen was als zij gekomen was. Niets was te vergelijken met het gevoel dat ik had toen ik als kind uitkeek over dat veld in Kansas. Er zat iets helemaal fout, óf in mij óf in de bijbelse beschrijvingen van de hemelse heerlijkheden.

Klinkt het je bekend in de oren?

Wees eens eerlijk. Wees eens een ferme, oprechte christen die stevig met beide benen op de grond staat. Steken bijbelse metaforen van de hemel bij tijd en wijle niet saai af bij de adembenemende aanblik

en het oorverdovende geraas van de Niagarawatervallen? Of bij wat je zag toen je de serene vlakten van Colorado afspeurde vanaf het hoogste punt, Pikes Peak? Of toen je meedeinde met hectares kabbelende golven van goudgeel graan? Hebt je het gevoel dat de muzieknoten van Gods schepping soms bijna Ezechiëls beschrijving van dingen in de hemel overschaduwden, zoals raderen die andere raderen kruisen en in vier richtingen bewegen? ‘De vier wielen hadden prachtige, indrukwekkende velgen en de randen van de velgen waren bezet met ogen.’ (Ez. 1:18)

Hè, wat?

Bijbelse beschrijvingen van de hemel klinken soms bijna als slechte tekst in een reisgids:

Door een groot aantal met parels afgezette poorten stapt u de hemel binnen, maar pas op voor gladde wegen die met goud geplaveid zijn. U hoeft niet op zoek te gaan naar de plaatselijke keuken, aangezien u in de hemel niet hoeft te eten. U hoeft ook niet naar een onderkomen te zoeken, want comfortabele bedden, frisse lakens en zachte kussens hebben geen nut.

Bovenaan de lijst van bezienswaardigheden staat een zee van glas. Vanwege plaatselijke omstandigheden komt de zon niet op en gaat deze niet onder. Evenmin kent men het verschijnsel volle maan. Mis het spectaculaire nieuwe Jeruzalem niet, een opvallende stad van de toekomst, waarin gebruikgemaakt wordt van bekroonde bouwkundige ontwerpen. Verwonder u over de twaalf fundamenten. Sta vol verbazing voor de twaalf poorten, die elk vervaardigd zijn van één reusachtige parel. De aanblik van het nieuwe Jeruzalem overschaduwde zelfs de smaragdgroene stad Oz.

‘Dit is verschrikkelijk. Ik begrijp het niet’, zei ik tegen Steve.

Om mij te bemoedigen, bladerde hij naar Jezus’ woorden in Johannes 14:1-4: ‘Wees niet ongerust. Vertrouw op God en vertrouw ook op Mij. In het huis van mijn Vader zijn veel kamers. Als dat niet zo was, zou Ik het jullie wel gezegd hebben. Ik ga er nu heen om alles voor jullie in orde te maken. Wanneer ik daarmee klaar ben, kom Ik terug om jullie op te halen. Dan zullen jullie voor altijd bij Mij zijn. Jullie kennen de weg naar de plaats waar Ik heen ga.’

Steve probeerde mijn fantasie te prikkelen en legde uit dat als Jezus op dit moment de hemel klaarmaakt, Hij dat buiten ons blikveld doet. Hij had slechts een week nodig om de aarde te scheppen. En Hij werkt al bijna tweeduizend jaar aan mijn kamer in zijn huis.

Een slimme zet, die echter mislukte. Ik kon alleen maar denken aan de keren dat ik al binnen een week uitgekeken was op de mooiste hotelkamers. Hij probeerde het opnieuw en legde uit dat dit verhaal over woningen en kamers waarschijnlijk allegorisch was. Ik keek hem verbaasd aan en vroeg me af in welk opzicht die gedachte beter was dan de vorige.

U begrijpt wel waarom ik, in ieder geval in het begin, liever over de hemel nadacht vanaf de rand van een klif die op een woelige zee uitkijkt dan vanaf de rand van Openbaring 21.

Waarom klinken symbolen van de hemel zo negatief?

Ik wil niet spotten, maar net als jij verbaas ik me erover dat de hemel vaak wordt beschreven in termen van ‘niet dit’ en ‘niet dat’. Geen zee meer. Geen nacht meer. Geen tijd meer. Geen zon en geen maan meer. En wat te denken van voedsel, huwelijk, seks, kunst en mooie boeken? Veronderstellen Ezechiël en de schrijver van Openbaring dat alle andere voordelen in de hemel zwaarder wegen dan het ‘niet dit’ en ‘niet dat’?

Doordat ik al tientallen jaren in een rolstoel zit, heb ik talloze heerlijke herinneringen, van het betasten van de koude pianotoetsen tot de euforie van duiken in de branding bij hoogwater. Zulke herinneringen overspoelen elke zenuw en vezel van mijn wezen en dus ook mijn fantasie. Ik moet er niet aan denken dat de dingen waaraan ik de mooiste herinneringen heb geen plaats zullen hebben in de hemel. Ik weet zeker dat voor jou hetzelfde geldt.

‘Maar’, daagde Steve mij uit, ‘er staat geschreven: “Wat niemand heeft gezien, niemand heeft gehoord en wat niemand ooit heeft bedacht, dat heeft God allemaal klaar voor hen die Hem liefhebben.” Jouw fantasie schiet tekort om alles te verbeelden wat God voor ons in petto heeft.’

‘Nou dan’, sputterde ik tegen, ‘God kan niet verwachten dat wij warmlopen voor de hemel. Ik pas, als ik alle mooie dingen waarvan ik op aarde geniet moet vertrappen, zodat de hemel er beter uitziet.’

Het ging er bij mij niet in dat het geluk van de hemel grotendeels omschreven kon worden in negatieve bewoordingen. Waarom leek God te spreken over de hemel in termen van hoe het niet zal zijn, in plaats van hoe het wel zal zijn?

En dat was niet alles. Het verbaasde mij ook dat de positieve beschrijving van de hemel onhandig en lelijk lijkt. Regenboogtronen? Straten van goud? Poorten van parels? Een schitterende stad van ruim 2100 kilometer (12000 stadiën) lang, breed en hoog, met 64 meter (144 el) dikke muren gemaakt van jaspis? Het leek meer op een betonnen winkelcentrum. Tot mijn schande moest ik toegeven dat zelfs de beschrijvingen van de eeuwigdurende vrede en eeuwige gelukzaligheid saai leken.

Steve zuchtte en deed nog één poging. ‘Joni, je kent de Bijbel goed genoeg om te beseffen dat hij je niet in de verkeerde richting stuurt. Zouden zulke beschrijvingen ons dan niet moeten stimuleren, in